

II. EVFOLYAM

II-ik szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

KOLOZSVAR,

1905. január 11., szerda

HIRDETÉSI DÍJAK:
Nyiltér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Keziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503. Kiadóhivatal: 379.

Kolozsvár sz. k. város polgáraihoz!

Polgártársak!

Az országgyűlés feloszlata ismét az alkotmányos harc porondjára szólítja a politikai pártokat.

A politikai helyzet súlyossága megköveteli, hogy a legszentebb alkotmányos jog gyakorlásánál a legönzetlenebb hazaszeretet legyen vezérünk.

Ez a hazaszeretet hozta egységbe a különböző ellenzéki pártokat.

Egységesen kell tömörülnünk veszélyeztetett alkotmányunk és megtámadott szabadságunk védelmére nekünk is.

E gondolattól áthatva, kérünk titeket polgártársak, hogy

1905. január hó 12-én

csütörtökön délután 3 órakor

jöjjetek a **Városi Vigadó** nagytermébe, hol megtartjuk

képviselő jelölő-gyűlésünket.

Az ezredéves magyar alkotmány szeretete hozzon benneteket minél tömegesebben e gyűlésre, melyen a jog, polgári szabadság és a valódi parlamentarizmus jelszavával vonulunk csatába.

Kolozsvárt, 1905. január hó 10-én

A szövetszített ellenzéki pártok kolozsvári vezér-bizottsága.

Éljen Dr. Pisztóri Mór
Br. Wesselényi Miklós !!

Bátortalan közgazdasági politika.

Kolozsvár, január 11.

Tisza István belvárosi beszámoló beszédjének politikai része csak kérdőjeles volt, csak újból megrágott föltalálása volt annak a szellemi tápláléknak, melyet a miniszterelnök az ugri levél óta szakadatlanul és a megünásig nyújtott az ország publikumának minden lehető és lehetetlen formában. Volt azonban ennek a beszédnek egy új, teljes figyelmünkre méltó része, az, amely közgazdasági kérdésekkel és első sorban a külön és közös vámterülettel foglalkozott.

Mikor Tisza István a belvárosiak előtt azt mondta, hogy „azon hosszú idő alatt, mely alatt kiegyezés Ausztriával megköthető nem volt, folyt az agitáció, folyt a kapacitáció a külön vámterület mellett, az ellenérveket azonban nagyon fontos és nagyon súlyos hazafias skrupulusok mtatt nem lehetett kellő súlylyal dobnunk a serpenyőbe.”

mikor Tisza István ezeket a szavakat mondta, akkor az a fölkiáltás hangzott a választók köréből, hogy: „Igy beszél egy igazi államférfiu!” Ugyanaz a közbekiáltó azonban nem vontá ugy látszik vissza szavait akkor sem mikor a miniszterelnök nagyon fontos és nagyon súlyos hazafias skrupulusainak fölragásával, egyéniségének és állásának egész súlyát dobta a serpenyőbe a közös vámterület mellett, a külön vámterület ellen. Es talán igaza is volt a közbeszólónak, mert az államférfiu vonás épen az, hogy kortescélokért, mandátumért meg lehet tenni azt is, amit komoly vitában nem lehet: oldalba lehet rugni a hazafias skrupulust egész fontosságával egyetemben.

Tisza tehát, aki az igazság eltakarását az államférfiu kvalitás hazafias skrupulus által diktált követelményének tartja, érvelt az önálló vámterület ellen, számadatokkal bizonyította, hogy Magyarország az Ansztriával való közösség nélkül súlyos katasztrófába kerülne, hogy nemcsak a mezőgazdaság, de az ipar érdeke

is azt kívánja, hogy ne legyen külön magyar vámterület. Hát, ha igaz az, hogy a közös vámterület mellett való érveléssel Ausztria igényei és kapzsisága kettőzött erővel akarnak érvényesülni, akkor Tisza beszédje ugyancsak megnöveszheti Ausztria szarvát.

Ezeket az érveket Ausztria persze siet majd készpénznek venni, ha mi tudatában vagyunk is hamis voltuknak. Igy első sorban az az egyáltalában nem új, hanem 1867. óta számталanszor elhangzott érv, hogy a magyar ipar az önálló vámterület nyújtotta vámvédelem nélkül is kifejlődhetik, ha talán lassabban is, nehezebben is, egy a tények által már rég megcáfolt, összetört érv. Ha Magyarország ipara egyenlő múlt és egyenlő viszonyok közt kelne versenyre Ausztria iparával, ha a magyar állam az iparfejlesztésre sokkal többet áldozhatna, mint az osztrák állam, akkor talán nem tenné lehetetlenné az ipar kifejlődését a közös vámterület; de mikor tudjuk azt, hogy Ausztria évszázados és erős ipara vetette magát a mi satnya iparunkra, mikor tudjuk azt, hogy az osztrák kormány ipara fejlesztésére még ma is sokkal többet tud és akar áldozni, mint mi, akkor tisztában kell lennünk azzal, hogy iparunk igazán és megfelelően csak akkor bonthatja ki szárnyait, ha vámsorompót állítunk Ausztria ellenében. És micsoda viasztaítás lehet abban, micsoda reménye az előrehaladásnak lehet az, hogy a magyar ipar lassan és nehezebben a közös vámterületen is fejleszthető, mikor azt kell látnunk, hogy a világ minden országában óriási gyorsasággal, rohamosan fejlődik az ipar, mert minden ország — ujabban még az angol közvélemény is — arra a meggyőződésre jutott és arra a vámpolitikai alapra állott, hogy a hazai termelés és munkát a védővámokkal lehet csak megoltalmazni. Nincs állam, mely lemondana a védelemnek erről az eszközéről; csak Magyarország az. De nézzük meg Magyarország iparát és fejlődésének tempóját és látnunk kell, hogy erről az eszközről Magyarország sem lehet és

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

Uj házikenyér sütőde! „Központi kenyérsütőde“
Tisztelettel értesitem a nagyérdemű köz-
zönséget, hogy
Wesselényi Miklós utca
25. szám alatt
a főpostával szemben

Házikenyéremet alföldi asszonyokkal süttetem.
Sütődém **Forduló utca 7. sz.**
alatt, a Seemann-féle házban van.
Kenyérsütés naponta kétszer, délbe 12
órákor és délután 2 órákor.
Becsés pártfogását kérve, maradok
tisztelettel **BARABÁS EDE.**

TELEFON 5433.

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy Ko-
lozsvárt, a Deák Ferencz
utca 26 szám a.

A „SZEGEDI VENDÉGLŐ“
összes
helyiségei a far-
sang tartama alatt egész
éjjel nyitva vannak és a t. közön-
ség rendelkezésére állanak. Tiszta ma-
gyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira
felhívja a t. közönség figyelmét **a tulajdonos.**

Egész éjjel friss babléves

Egész éjjel friss korhelyléves

Egész éjjel nyitva.

Uj üzlet! A vashid mellett Uj üzlet!
valódi SINGER varrógépek raktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt
Bernáth E. Sándor-féle kerékpár és varrógép-kereskedést
átvettük és azt

Finkler és Társa
cég alatt (Babos-palota) tovább vezetjük.
Nagy raktárt tartunk kerékpárokból, varrógépekből és azok alkatrészeiből.

Mechanikai javító műhely.
Javitunk: varrógépeket, kerékpárokat és irógépeket. Készítünk: villany-
csengő berendezéseket, emaillezéseket, nickelzéseket és minden e szakmába
vágó javításokat **olcsón és pontosan.**

Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!
Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendeléseket
gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve
vagyunk
tisztelettel **FINKLER és TARSÁ.**

Olvassa és csodálja!

Teszler Károly divatkereskedőnél Wesselényi-
Miklós- (Hid)-utca 11. sz. alatt,

mai naptól fogva eladásra kerülnek: Remek tenisz flanelk 14, 16 kr. —
Zefírek, kartonok, szatinok és batisztok 9 krajczártól kezdve. — Legújabb
divatu barchetek 13, 19, 25, 30 kr. — Valódi francia flanelk, legdívatosabb
deszinekben 25, 30, 35 kr. — Dupla széles ruhaszövetek 15 krtól kezdve. —
Valódi angol szövetek 140 centi széles 38, 45, 56, 76, 95, 110, 130 kr. — Vi-
har-loden 85 centim. széles 28, kr., 120 centim. széles 43 kr. — Cibelin szöve-
tek 120 és 140 centim. széles 60, 70, 80 kr. — Vászna, chiffonok, kész fehér-
neműk, ágyszerítők, fegyházban kötött harisnyák és még sok fel nem sorolható
cikkek, olcsó árak mellett.

Maradékok, nagy választékban.

Telefon-szám 399.

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-
kereskedése
KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közö-
ség figyelmét arra, hogy
STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár,
Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt
a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fű-
szert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valódiságáról meggyőződni.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitel-
szövetkezet“ (Kolozsvár, Ferencz József út 2.)
3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg,
a melybe való belépésre a t. közönség ezennel
tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy
több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3
év leletével úgy a befizetett összegek, valamint
5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból
eredő jövedelem a bank által a tagoknak kész-
pénzben kifizetetik. Az említett jövedelemmel a
betett koronák kamatja 10%-ra is felnöhet.

A tagok kölcsönt nyernek váltóra, kötelezvényre,
értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat
mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2
koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig
kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból
a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra
átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem
érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat
nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz
szert.**

Az évtársulathoz való belépés mindenkinek me-
legen ajánlható.

TRISKA J.
zongora-raktára
Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és cimbalmok
gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek hecserelését, javítását, hangolását, helyben és
vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron
kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

II. EVFOLYAM

II-ik szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is.

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

KOLOZSVAR,

1905. január 11., szerda

HIRDETÉSI DÍJAK:

Nyitási díj: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Keziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség.

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503. Kiadóhivatal: 379.

Kolozsvár sz. k. város polgáraihoz!

Polgártársak!

Az országgyűlés feloszlata ismét az alkotmányos harc porondjára szólítja a politikai pártokat.

A politikai helyzet súlyossága megköveteli, hogy a legszentebb alkotmányos jog gyakorlásánál a legönzetlenebb hazaszeretet legyen vezérünk.

Ez a hazaszeretet hozta egységbe a különböző ellenzéki pártokat.

Egységesen kell tömörülnünk veszélyeztetett alkotmányunk és megtámadott szabadságunk védelmére nekünk is.

E gondolatától áthatva, kérünk titeket polgártársak, hogy

1905. január hó 12-én

csütörtökön délután 3 órakor

jöjjetek a **Városi Wigadó** nagytermébe, hol megtartjuk

képviselő jelölő-gyűlésünket.

Az ezredéves magyar alkotmány szeretete hozzon benneteket minél tömegesebben e gyűlésre, melyen a jog, polgári szabadság és a valódi parlamentarizmus jelszavával vonulunk csatába.

Kolozsvárt, 1905. január hó 10-én

A szövetséget ellenzéki pártok
Kolozsvári Vezér-bizottsága.

Éljen Dr. Pisztóri Mór
Br. Wesselényi Miklós !!

Bátortalan közgazdasági politika.

Kolozsvár, január 11.

† Tisza István belvárosi beszámoló beszédjének politikai része csak kérdés volt, csak újból megrágott föltalálása volt annak a szellemi tápláléknak, melyet a miniszterelnök az ugri levél óta szakadatlanul és a megünasig nyújtott az ország publikumának minden lehető és lehetetlen formában. Volt azonban ennek a beszédnek egy új, teljes figyelmünkre méltó része, az, amely közgazdasági kérdésekkel és első sorban a külön és közös vámterülettel foglalkozott.

Mikor Tisza István a belvárosiak előtt azt mondta, hogy „azon hosszú idő alatt, mely alatt kiegyezés Ausztriával megköthető nem volt, folyt az agitáció, folyt a kapacitáció a külön vámterület mellett, az ellenérveket azonban nagyon fontos és nagyon súlyos hazafias skrupulusok miatt nem lehetett kellő súlylyal dobnunk a serpenyőbe.”

mikor Tisza István ezeket a szavakat mondta, akkor az a fölkiáltás hangzott a választók köréből, hogy: „Igy beszél egy igazi államférfi!” Ugyanaz a közbekiáltó azonban nem vonta ugy látszik vissza szavait akkor sem mikor a miniszterelnök nagyon fontos és nagyon súlyos hazafias skrupulusainak fölragásával, egyéniségének és állásának egész súlyát dobta a serpenyőbe a közös vámterület mellett, a külön vámterület ellen. Es talán igaz is volt a közbeszólónak, mert az államférfiúi vonás épen az, hogy kortescélokért, mandátumért meg lehet tenni azt is, amit komoly vitában nem lehet: oldalba lehet rugni a hazafias skrupulust egész fontosságával egyetemben.

Tisza tehát, aki az igazság eltakarását az államférfiúi kvalitás hazafias skrupulus által diktált követelményének tartja, érvelt az önálló vámterület ellen, számadatokkal bizonyította, hogy Magyarország az Ausztriával való közösség nélkül súlyos katasztrófába kerülne, hogy nemcsak a mezőgazdaság, de az ipar érdeke

is azt kívánja, hogy ne legyen külön magyar vámterület. Hát, ha igaz az, hogy a közös vámterület mellett való érveléssel Ausztria igényei és kapzsisága kettőzött erővel akarnak érvényesülni, akkor Tisza beszédje ugyancsak megnövesztheti Ausztria szarvát.

Ezeket az érveket Ausztria persze siet majd készpénznek venni, ha mi tudatában vagyunk is hamis voltuknak. Így első sorban az az egyáltalában nem új, hanem 1867. óta számtalanszor elhangzott érv, hogy a magyar ipar az önálló vámterület nyújtotta vámvédelem nélkül is kifejlődhetik, ha talán lassabban is, nehezebben is, egy a tények által már rég megcáfolt, összetört érv. Ha Magyarország ipara egyenlő múlt és egyenlő viszonyok közt kelne versenyre Ausztria iparával, ha a magyar állam az iparfejlesztésre sokkal többet áldozhatna, mint az osztrák állam, akkor talán nem tenné lehetetlenné az ipar kifejlődését a közös vámterület; de mikor tudjuk azt, hogy Ausztria évszázados és erős ipara vetette magát a mi satnya iparunkra, mikor tudjuk azt, hogy az osztrák kormány ipara fejlesztésére még ma is sokkal többet tud és akar áldozni, mint mi, akkor tisztában kell lennünk azzal, hogy iparunk igazán és megfelelően csak akkor bonthatja ki szárnyait, ha vámsorompót állítunk Ausztria ellenében. Es micsoda vigasztalás lehet abban, micsoda reménye az előrehaladásnak lehet az, hogy a magyar ipar lassan és nehezebben a közös vámterületen is fejleszthető, mikor azt kell látnunk, hogy a világ minden országában óriási gyorsasággal, rohamosan fejlődik az ipar, mert minden ország — ujabban még az angol közvélemény is — arra a meggyőződésre jutott és arra a vámpolitikai alapra állott, hogy a hazai termelést és munkát a védővámokkal lehet csak megoltalmazni. Nincs állam, mely lemondana a védelemnek erről az eszközéről; csak Magyarország az. De nézzük meg Magyarország iparát és fejlődésének tempóját és látnunk kell, hogy erről az eszközről Magyarországnak sem lehet és

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

nem szabad lemondania, ha a népek világversenyében nem akar végleg lemaradni.

De Tisza István is azon a szélben kitaposott ösvényen jár, mely ahoz a véleményhez, vagy talán helyesebben szólva ahoz az állításhoz vezetett el, hogy a mezőgazdaság súlyos és hosszas megrázkódtatása, esetleg a ma uralkodó föld-birtokos osztály pusztálása nélkül az ipar nagyobbarányú és gyorsabb tempójú fejlesztése a külön vámterület beállításával el nem érhető. Az kétségtelen, hogy a mezőgazdaságra nézve előny az, hogy nyereségének nagy része Ausztriában vámteher nélkül kerül fogyasztásra és kétségtelen az is, hogy az átmenet első idejében erősen érezné, ha ez a fogyasztási piac elzáródna előtte. De amit Tisza István mondott, most programbeszédjében, hogy ugyanis a gabona árának 1¹/₂ forinttal való leszállása esetén a magyar mezőgazdaság rombadölné, az, ha igaz volna, azt mutatná, hogy mezőgazdaságunk gyöngye és fejletlen maradt, a közös vámterület dacára is.

Csak hogy ilyen 1¹/₂ forintos árcsökkenés előfordult már ugy is a magyar mezőgazdaságban az ezernyolcszázkilencvenes évek közepén öt-hat éven át tartósan és a magyar mezőgazdaság még se dőlt romba. És nincs valódi oka annak, hogy miért kellene a gabona árának csökkennie, mikor világos dolog az, hogy Ausztria nem nélkülözheti a magyar gabonát. Am egyet nem méltatott figyelmére a miniszterelnök, egyet, amit a mezőgazdaság szempontjából is a legmagasabbra kellett volna becsülnie: azt, hogy önálló vámterület esetén a magyar mezőgazdaság nem is szorulna nyereségével a külföldi piacokra és Ausztriára, mert az ipar gyors, hatalmas kibontakozásával a belső fogyasztási piac földvelő képessége egyszerre óriási mértékben megnövekednék és a nyereségeknek a legjobb fogyasztási piacot, a belső fogyasztási piacot állítaná föl. Ez a változás néhány évi krízisért bőven kárpótolná a magyar gazdákat és ez után a változás, a közgazdasági virágzás korszaka állna be.

Szűk látókörű és gyáva közgazdasági politika az, a melyet Tisza István a negyedik kerületben hirdetett. A rövidlátó ember bártortalan botorkálásához hasonlít az. Azzal az iparfejlesztő tevékenységgel, melyet az állam a közös vámterületben kifejthet, Magyarországon soha sem lesz sem egészséges ipar, sem fejlett mezőgazdaság. Tisza István azt mondja, hogy a vámsorompó nem mellözhe-

tetlen föltétele az ipar kifejlesztésének, a mi gyenge iparunk kifejlesztésének; de hát a vámszabadság lehet mellözhetetlen föltétele a magyar mezőgazdaság, az erősnek hirdetett magyar mezőgazdaság főállásának? Be kell látnia és a választásokon meg kell mutatnia végre a nemzetnek, hogy van akarata és van ereje a tespedésből való kivetkőzéshez és ennek utja az, hogy erőteljesen nyilatkozzék meg az ellen a sekély járatu közgazdasági politika ellen, melyet Tisza István hirdetett és az ő kormánya követ.

Újabb memorandum készül. Nemrég szöjtünk arról az aknamunkáról, melyet a románok — különösen a főiskolai hallgatók folytatnak ellenünk a küszöbön álló választások ötletéről. Szóvá tettük azt a román járást, ami a bécsi, berlini és egyéb külföldi egyetem román fiatalsága és a budapesti román Petru Major között folyik. Ez utóbbi újabban, félve az esetleges hatósági beavatkozástól, nem egyesületi helyiségben, hanem egy dunaparti vendéglő melléktermében tartja összejöveteleit. Itt járt e hét elején G. Occasínu, a párisi román fiatalok vezetője is és résztvevő gyűlésükön, minek eredménye az lett, hogy ő, három bécsi, három berlini és három prágai küldött, tizenöt budapesti főiskolai hallgatóval egyetemben az erdélyi részékbe utazott, hogy az ottani oláh korifeusokkal érintkezzenek. Nagy titkolózásuk és ovatosságuk ellenére is sikerült tervüknek legalább egy részét megtudni.

A választások lezajlása után ugyanis újabb memorandumot szándékoznak a király elé juttatni, amelyben különösen az aktivitást hirdető román-ság kívánságai domborodnának ki és éppen azért dolgoznak a terv sikerén az ifjabb erők, kik a jövő vezető embereivé akarnak nőni. Ezért folytatnak most is oly rendkívüli agitacionális munkát az erdélyi részékben, hogy az ő jelöltjüket sikerüljön a parlamentbe behozni, a kik aztán természetesen szimpátiával fogadják és tőlük telhetőleg támogatják a tervezendő memorandum ügyét. Tegnapelőtt Brassóban és Lugoson is gyűlést tartottak, de csak hat jelölt személyében tudtak eddig végérvényesen megállapodni, holott tizenhét kerületben akarják felvenni a küzdelmet a győzelem reményével. Eddigi jelöltjeik a következők: Lugoson Popovics esperes, a dési kerületben Tahone Vencel beszercei ügyvéd, a bosáni kerületben Avramescu Pachonius, a belényesi kerületben Mangra Vazul, a nagyilondai kerületben dr. Mihali Tibor ügyvéd, az aranyosmedgyesibe dr. Dobosi Endre szatmári ügyvéd. A Tribuna még Aradon is sürgeti nemzetiségi jelölt állítását, ez azonban valószínűleg nem fog bekövetkezni. Megjegyzendő, hogy ez ifjú románok mozgalmától távol állanak az őregek, kiknek legnagyobb része a passzivitás híve. Érdekes, hogy a választások intézését kezeikbe ragadó fiatalabb elemek feltétlenül megkívánják, hogy jelöltjük programjában a tervezett memorandum eszméjének támogatása bennfoglaltassék. — Ők ugyanis erősen remélik, hogy hossz-szabadság után most meg fogják találni a helyes utat, amelyen memo-

randumjok eljut a trón számolyáig. És hogy e mozgalmukat majdan a kölföld is szimpátiával kísérje, ez irányban már most minden lehető elkövetnek. A közelmúltban egy nagyobb román küldöttség kereste fel Párisban az oláh barát érzelmeiről híres V. szenátort, kérve, hogy ugy a sajtóban, mint a kamarában keltsen hangulatot ügyük mellett. A szenátor ígerte is jóindulatát a kellő időre. Figyelemreméltó, hogy a küldöttségben a liga is képviselve volt egyik bizalmas emberével. Hasonló módon jártak el Berlinben is. Különben is a bukaresti liga jelenlegi vezető emberei jobb ügyhöz méltó lelkesedéssel irányítják az egész mozgalmat. Egyelőre azonban az erdély-részi nemzetiségi kerületekre vannak a kulissza mögött dolgozó vezetők szemei irányítva s a hangulatból ítélve, sokat várnak a választások eredményétől.

Minden tettnél szebben beszél Demosthenes! Ez a mai idők közmondása és szanaszéjjel e hazában folytonfolyvást fogynak a tettek és támadnak Demosthenesek. Beszéd, beszéd, — de ennyi beszéd? Ha csengő aranyra váltanók a szavak áradatát, akkor az aranyözön ugy előtené hazánkat, hogy a körmöcbányai pénzverő koldusok pénztárának tűnnék fel s Hencidától Boncidáig zengene a vigalom. Arról nem is beszélünk, hogy ügyvédek, politikusok, státusférfiak beszélnek, de uramfia! generálisok is órákhosszat tartó dikciókat vágnak ki. Generálisok, akik szegények csak kurta kommandókhoz vannak szokva, a kik „schnell pünktlich és bündig“ jelentenek és jelentéseket fogadnak el, mos szónokolni, (ah, a hadsereget, hogy lealázza ez) szónokolni kénytelenek. — Szegény Nyiri miniszter generális ur! Hát tehet róla, hogy a táborhelyről ilyen kellemetlen, civilhelyre vezényelték. Azt még csak megértette, hogy néha a parlamentben nyilatkozni kell, de hogy beszámolóit is kénytelen tartani, programot is kell adni, erre igazán nem volt elkészülve. Beszámolót? Miről? Hisz alig melege-deit meg még a helyén. Programot adni? Miről? Hiszen csak azt fogja tenni, a mit gróf Tisza István titkos tábornagy vezényel neki. De hiába minden, beszélni kell! És Nyiri beszélt, beszélt, beszélt, beszélt... Beszélt erről, beszélt arról, beszélt mindenről, összszeszélt hetet-havat, de állta vagy másfél óráig. Ezt csinálja utána Stösszel!

„De a csattanást azt hallottuk.“ Abban a szabadelvű nemzeti szózatban, melyet a kormánypárt most kibocsájtott, hivalkodva emlegetik, hogy ők védtek meg Perczel kendőlobogtatásával az igazi magyar alkotmányt. Az új liberális retorika stílusával sunyi módon hivatkoznak rá, hogy senki se hallotta (amint-hogy igaz is, mert olyan nagy lármá közt történt), hogy Perczel megsértette volna a házszabályokat. Ha pedig senki se hallotta, hát nem is történt semmi támadás az alkot-

mány ellen. Erről eszünkbe jut az a zsidó anekdota, mikor a zsidó kérdezi az állítólagos két szemtanútól, hogy látták-e, mikor Mózzsi pofonította az Áront? A két szemtanu, kik az ominózus esetről jelen voltak, esküvel vallották, hogy a pofont nem látták.

— No hát akkor, nem igaz, — mondja a bíró és el akarta utasítani a panaszos Áront.

De akkor a tanuk azt mondták:

— Látni ugyan nem láttuk, mert a nagy ijedtségtől behunytuk a szemünket. De ha azt tetszik kérdezni bíró ur, hogy hallottuk-e a csattanást? akkor bevalljuk, hogy mégis pofonította egyik a másikat.

A november 18-iki és a sok dátum nélküli alkotmányértés csattanása a Tisza-aura miatt szintén elhallatszik messze az országban és behunyt szemmel is mindenki világosan látja, hogy Tiszának célja nem az alkotmány helyreállítása, hanem az aulikus bécsi politika megerősítése, melynek légkörében nő fel. Ennek a fekete-sárga levegőnek egyik hátramaradt bacillusa ő a nemzet eleven szervezetében és most az a kérdés, ki lesz erősebb: ő-e, vagy a nemzet?

Magyar ember semmiféle körülmények között sem tud kivetkőzni mivoltából. A szenvedélyek hulláma, most hitetlen magosra elérnek; az indulatok, mintha valamennyi féküket elveszítették volna, oly élesen állanak egymással szemben; rossz tanácsadók hibája következtében még a trón felé is szétömlött a kedélyek háborgása. De azért, a mikor a király szólt, tisztelettel hallgatták meg. Eger például hódolattal vette tudomásul a király meghívó levelét, de ünnepélyesen tiltakozott az országgyűlés fölőszlatása ellen. Ez a hamisított magyar természet, magyar fölfogás, magyar tradíció. Adassék meg a királynak, a mi a királyé, de a törvénynek is adassék meg a mi a törvényé. Tisztelet, hódolat az uralkodónak — igen! — de ez nem jelenti azt, hogy sikra ne szálljunk törvényeink és alkotmányunk épségeért. Éppen a neki tartozó tisztelet és hódolat érdekében szükséges, hogy törvényeinket senki fia szentségtelen kezekkel ne illesse.

A német kereskedelmi szerződés. Berlinből táviratozzák: Az a hír, a mely azt újságolta, hogy a német-osztrák-magyar kereskedelmi szerződés már meg van kötve, korai, mert a döntés csak ma vagy legkésőbb holnap fog bekövetkezni. A megegyezés már megvan s általános vélemény, hogy a döntés csak kedvező lehet. Ma délelőtt a szakeladók közt csak bizalmas tanácskozás volt, délután pedig ülést tartottak. — A német kormány legközelebbre várja az osztrák és a magyar kormányok hivatalos értesítését, a mely módot fog adni a birodalmi kancellárnak, hogy már a birodalmi gyűlés holnap délutáni ülésén kijelenthesse, hogy az osztrák-magyar szerződést a többi szerződéssel egyidejűleg fogja előterjeszteni.

Kolozsvár jelöltjei.

Az 1-ső kerületben: Dr. Pisztori Mór, a 2-ik kerületben: Wesselényi Miklós báró.

Az ellenzék permanenciában.

A programbeszédék. — Barabás Béla lejön.

A pártirodák. — Sürgöny Kossuth Ferenczhez.

A szövetkezett ellenzék gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— január 11.

A kolozsvári szövetkezett ellenzék tegnap este végleg határozott a választásokra vonatkozólag, s ezzel a had megüzentetett a kormánypártnak, a melynek ellenében a legelszántabb, legelkeseredettebb, és legfokozottabb harc fog megvívódni. A különböző árnyalatok őszinte becsületességgel frigyekötötték, s ez a nemes szövetség minden bizonynyal a legkétségtelenebb siker jegyében indul neki a küzdelemnek. Az ellenzék elhatározó előnye, más egyebek mellett az is, hogy a tulsó táborban, — részint mellőzött egyéni érdekekből, részint a jelöltek személye iránti részleges *ellenszemből* kifolyóan — szakadás támadt, a mely csüggesztően hat, és többeket arra birt, hogy az ellenzéki sereghez pártoljanak. A szövetkezett ellenzék tegnap gyűlést tartott, melyen többek közt jelen voltak: Reményik Károly, Kecskeméthy István elnök, dr. Pisztori Mór, id. Sipos Gábor, Várady Aurél dr., Somodi István, dr. Richter Aladár, Koleszár Sándor, Ujhelyi Mór, Gombos Ferencz, Tutsek Sándor dr., Hevesi József, dr. Posta Béla, ifj. Sipos Gábor, K. Könczey Imre, dr. Hunwald Lajos, Polák Samu, Tanács József, Terkál Béla, Radó Elek, Ábrahám Sándor, Gombos Benő, Hubay Károly és sokan; az ellenzéki sajtó részéről: Dr. Papp József, dr. Óváry Elemér főszerkesztők, Magyary Mihály, Herczeg Jenő és Szász Ödön szerkesztők. — Reményik Károly elnök bejelentette, hogy Bánffy Dezső báró őt értesítette telefonon a következőkről:

a szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága Kolozsvár II. kerületében br. Wesselényi Miklóst jelölte hivatalosan.

Barabás Béla személyesen eljön és ajánlani fogja Wesselényi bárót.

Lelkes éljenzés között vették tudomásul ezt a határozatot s most már az I. kerületre nézve kellett megtenni az előterjesztést. Kecskeméthy elnök Hegedűs Sándorral szemben jelöltként: *Dr. Pisztori Mór, a jeles professzort, az országos hírű közgazdászt ajánlotta.* Ez a meglepetésként jött ötlet frenetikus hatást keltett. A gyűlés tomboló éljenzésben tört ki, s zsihogó tetszészaj között állott fel szólásra Pisztori dr:

— A jelöltetés, — mondta — felette megtisztel. Nem kerestem ezt a kitüntetést, s nagy áldozatomba is kerül annak elvállalása, de polgári kötelességemnek ismerem a bizalom előlki nem térni. *A kitüntetést köszönettel elfogadom.* Nem vagyok még 48-as, de a 67 már nagyon savanyu nekem is.

Meg-megújuló, orkánzó taps követte a szavakat, s az elnök hivatalosan enunciólta, hogy az I. kerület ellenzéki jelöltje: Dr. Pisztori Mór, a kinek neve és egyénisége már magában is záloga a sikernek. A gyűlés még a következő határozatokat hozta:

I. holnap (csütörtökön) a Vigadó nagytermében jelölő-gyűlés tartatik, s erre a polgárok minél tömegesebb megjelenése kéretik. Pisztori Mór dr.: Tanács József, — Wesselényi bárót: dr. Tutsek Sándor fogja ajánlani;

II. máttól kezdve a pártirodák működésbe lépnek; hivatalos óra reggeltől estig; az I. kerület helyisége: *Unió-utca 6. szám*, — a II. kerületé: a főtéren levő *Iparos-egylet* emeleti terme (telefonszám 499.). Ha valakinek valami bejelenteni valója, ügye-baja volna, csak a pártirodákhöz forduljon, hol az I. kerületben: Tanács Jó-

zsef és K. Könczey Imre, a II-ban Tutsek Sándor és dr. Papp József dr. készséggel adnak felvilágosítást és tanácsot.

Az eddigi megállapodások szerint dr. Pisztori Mór *e hó 15-én* (vasárnap), Wesselényi Miklós báró *e hó 22-én* (vasárnap) mondja el programbeszédét a Vigadóban. Ezenkívül a külvárosokban naponként gyűlések fognak tartatni, a melyeken a vezetők megjelennek. — A gyűlés Kossuth Ferenczhez az alábbi sürgönyt intézte:

Nagyságos

Kossuth Ferencz

a szövetkezett ellenzék elnökének

Budapest,

József körut 47. sz.

Első kerületben jelöltünk: Pisztori Mór egyetemi tanár; másodikban báró Wesselényi Miklós. Csütörtökön jelölő gyűlés, mikorra Barabást várjuk. Kérjük emisszáriusok küldését akár csütörtökön, akár ezen vasárnapi, akár következő vasárnapi programbeszédéhez. Egyesült ellenzék nevében

Kecskeméti elnök.

*

Máttól kezdve tehát sorompóba állott az ellenzék. A vezérő bizottság mindent megtesz a győzelemért, — s a szavazóktól ugyanezt reméli.

A választások.

— Saját tudósítónktól. —

— január 10.

Az ellenzék főhadiszállásán, a függetlenségi körben egyre eleve-nebb az élet. Egyik küldöttség a másikat éri, hogy módot és alkalmat szerezzen arra, hogy a kormány jelöltjével szemben fölvehesse a küzdelmet. Ma az esztergomi és a szoboszlói ellenzéki polgárok ötven-ötven tagu deputációja jött el, hogy tisztelegjen Kossuth Ferencznek.

A vezérő-bizottság már reggel kilenc órakor összeult tanácskozássra. Ott voltak: Kossuth Ferencz, báró Bánffy Dezső, gróf Zichy Jenő, Polónyi Géza, Hock János, gróf Zichy Aladár. A tanácskozáson Pallay Sándor párttitkár vitte a jegyzői tollat. Ma nyolc kerület jelölésének a dolgát intézték el véglegesen és a következő jelölésekről szereztek tudomást:

Jelölések.

A komáromi egyesült ellenzék táviratban bejelentette a vezérő-bizottságnak, hogy Szász József ujságíróit kandidálta a jelöltjéül Tuba Jánossal szemben. Szász József vasárnap tartja Komáromban a programbeszédét.

Mezőturon a függetlenségi párt újból Tóth Jánost kandidálta. Ellen-jelöltje a szocialista Tóth János.

Keszthelyen a szabadelvűpárt gr. Batthyány Józsefet kandidálta a dissidens Bogyay Mátéval szemben.

Léván Polónyi Gézát kandidálták a kormánypárti Klobusitzky Jánossal szemben.

Kassán az ellenzék jelöltje, gróf Hadik Béla hétfőn mondja el a programbeszédét. A szocialisták Bokányi Dezsőt jelölték.

Csornán Rakovszky Istvánnal szemben gróf Széchenyi Jenő sebesi földbirtokos, a győri püspök fivére lép fel szabadelvű programmal.

Törökszentmiklóson dr. Somogyi Aladár budapesti ügyvéd lép fel Kossuth-párti programmal a kormánypárti Borbély Györggyel szemben.

A *somorjai* kerületnek e hónap 12-én lesz a jelölő ülése, melyen gróf Apponyi Albert is résztvesz. Az ellenzék ismét Sággy Gyulát kandidálja.

A *monori* kerületben függetlenségi programmal Katona Gyula nagybirtokos lép fel.

A *gödöllői* kerület ma táviratban értesítette a vezérőbizottságot, hogy dr. Héderváry Lehel jelölte függetlenségi programmal.

A *nagykálói* függetlenségi párt egyhangulag Mezőssy Bélát jelölte képviselőnek.

A *hajdunádsi* függetlenségi párt Rákosi Viktor jelölte.

A *kalocsa-dunapataji* választókerületben a szövetkezett ellenzék jelölte Krasznay Ferenc Kossuth-párti.

Balassagyarmaton gróf Zichy Vladimir lép föl függetlenségi programmal.

A *csorgói* ellenzék jelölte báró Inkey József.

A *homonnai* kerületben gróf Andrassy Sándor megválasztását bizonyosra veszik.

A *királyhelmei* kerületben függetlenségi programmal Metzner Béla lép fel.

Kaposvárott a szövetkezett ellenzék Thaly Lászlót jelölte függetlenségi programmal képviselőnek.

Élesden gróf Zichy Rezsőt jelölték függetlenségi programmal.

Hódmezővásárhelyen újra Endrey Gyulát jelölték.

Aradon a szövetkezett ellenzék Barabás Bélát jelölte.

A *pinchelyi* választókerületben újra nagy lelkesedéssel Rátkay Lászlót jelölték képviselőnek.

Siklóson gróf Benyovszky Móric a függetlenségi párt jelöltje.

A *bácsalmási* Kossuth-párt Boross Józsefnek ajánlotta fel a mandátumot.

A *rigyicai* Kossuth-párt Rajk Aladár kérte meg küldöttség útján, hogy lépjen föl.

Pécsváradon tegnap az ellenzék dr. Egyr Bélát kiáltotta ki jelöltté.

— ajánlja megbízható jöminőségű —
Rigó Lajos

— ajánlja megbízható jöminőségű —
árucikkkel ellátott

női divat-, kézmű- és
fehérnemű-kereskedését

Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 5. sz.

Raktáron dusválasztékban kaphatók időszak szerint a legújabb

Női ruhaszövetek

Szintartó barchetek

Muffok és Boák

Ruhabélések és díszek

Ernyők stb.

Szolid kiszolgálás és mérsékelt árak.

Vásznak

Mindennemű fehérneműk

Trico alsó ruhák

Mindenféle terítők

és Függönyök stb.

Szolid kiszolgálás és mérsékelt árak.

Pécsett a függetlenségi párt még nem állított jelöltet. A párt Wlasicsot kívánja megnyerni.

Keszthelyen a disszidensek gróf Bathányi József zalacsánki földbirtokost jelölték.

Nyiregyházan dr. Meskó Lszló függetlenségi párti lépett föl.

A **nyirbátóri** kerületben a függetlenségi párt Gencsy Albertet szándékozik fölkérni.

A **bogdányi** kerületben dr. Horváth József függetlenségi jelölték.

A **monori** kerületben függetlenségi programmal Katona Gyula nagybirtokos lép fel.

Aranyosmaróton Rakovszky Béla nyitrai kerületi földbirtokos lépett fel néppárti programmal.

A **paksi** választókerületben az ellenzék dr. Horvát József tiszteletbeli főszolgabíróként lépett föl.

A **lovrini** kerületben az egyedüli jelölt Schreger Viktor nagyszentmiklósi földbirtokos, aki a disszidensekhez csatlakozott.

Szarvason a függetlenségi párt Haviár Dánielt jelölte.

A **szirmabessenyői** kerületbe a függetlenségi párt dr. Kőszegi Armand a jelölt.

A **galgóczi** kerület ellenzéki jelöltje dr. Mérey Lajos.

A **rumi** kerületben a néppárti Buzáth Ferencnek eddig még nincs ellenjelöltje.

A **kisvárdai** kerületben a függetlenségi párt Hrabovszky Guidó ügyvédet jelölte.

Az **ugrai** kerületben a szövetséges ellenzék vezérő bizottsága Loránt Dezsőt lépteti föl ellenzéki programmal.

A **dunavecsei** kerületben gr. Benyovszky Sándort jelölték.

Privigyén Brestyenzky néppárti jelölt lépett fel.

A **szolnoki** függetlenségi párt jelöltje dr. Nagy Emil budapesti ügyvéd.

A **kecskeméti** ellenzék a felső kerületben Szappanos Istvánt, az alsó kerületben pedig Ugron Gábort lépteti föl.

Szombathelyen az ellenzék Günther Antalt jelölte.

Sárváron Mesterházy Gedeon földbirtokos az ellenzéki jelölt.

Körmenden Lukács Gyula lépett föl függetlenségi programmal.

Az **egri** ellenzék Szederkényi Nándort lépteti újra fel.

A **pozsonyi** egyesült ellenzék Andrássy Gyulát akarta felléptetni, de a jelöltséget nem fogadta el; gróf Józsefet ajánlotta.

A **kőszegi** ellenzék jelöltje Laehne Hugó, az Aradmegyei Gazdasági Egyesület igazgatója lesz.

A **csikkarcfalvai** kerületben dr. György Miklóst jelölték újpárti programmal.

A **margittai** választókerület függetlenségi pártja Szathmári Mórt, a kerület volt képviselőjét kiáltotta ki jelöltjének.

A **köbölkuti** kerületben az egyesült ellenzék gróf Hadik Sándort jelölte.

A **galántai** kerületben az egyesült ellenzék gróf Eszterházy Mihályt jelölte.

Facseten az újpárt Rosenfeld Henrik bicskei nagybirtokos léptette fel.

A **ráckevei** kerület függetlenségi pártja újból Hegedüs Károlyt jelölte.

Polónyi mandátuma.

A szoboszlói régi függetlenségi párt Polónyi Gézát jelölte képviselőjéül.

Kovács Gyula párja pedig Kovács Gyulát jelölte. Ma Hajdusoboszlóról és a községekből nagy küldöttség járt Polónyi Gézánál és Kossuth Ferencnél azzal a kérelemmel, hogy a két párt között való harcot kiegyenlítsék, de minden körülmények közt ragaszkodtak Polónyi jelöltségéhez. Polónyi Géza a küldöttségnek kijelentette, hogy egészségi okokból gátolva van bármely vidéki kerületnek bejárásában, de azonkívül minden idejét lekötöti gróf Tisza Istvánnak belvárosi biztos megbuktatása. A hajdusoboszlói jelöltséget csak abban az esetben vállalhatná el, bár azt nagy megtiszteltetésnek tekinteli, ha a két testvérpárt egyesülve fordulna hozzá. Ha azonban a hajdusoboszlói Kovács-párt abban a meggyőződésben van, hogy Kovács Gyula több hasznára lesz a pártnak és az országnak, mint ő, köteles ebben tiszteletteljesen megnyugodni és beszámolni azzal, hogy a legközelebbi harcokba a képviselőházban részt nem fog venni. Ő nem teheti azt, amit vele szemben megtettek, hogy testvérharcra bontson lobogót.

Kossuth Eerenc előtt a küldöttség elmondotta jövetelének célját. A függetlenségi párt elnöke és a jelenvolt gróf Zichy Jenő kijelentették, hogy a pártnak nagy érdeke és rendkívül súlyt helyeznek arra, hogy Polónyi Géza az új országgyűlésre beválasztassék és tekintettel még arra is, hogy Hajdusoboszlón a két párt nem egyesülése esetén a kormánypárt ütné fel a fejét, Kossuth Ferenc a legnagyobb készséggel vállalkozott arra, hogy Polónyinak jelöltetése érdekében és a kibékítés céljából haladéktalanul közbelép.

Polónyi Géza erre kijelentette, hogy a pártelnök jóindulatáról meg van győződve és most már csak arra kéri a küldöttséget, hogy ha az elnök fáradozása nem sikerülne, maradjanak hívek e zászlóhoz és ne tekintsék a személyt, mert vesztélyben van a haza és alkotmány.

A küldöttség abban a reményben távozott, hogy a párt Polónyi érdekében egyesülni fog.

A küzdelem Erdélyben.

Mozgalmak a szomszédban.

— Saját tudósítónktól. —

A választási harc erdélyi mozzanatairól az alábbiakban számolunk be.

Székelykeresztúri mozgalmak.

A függetlenségi gyűlése.

Tudósítónk írja: A székelykeresztúri függetlenségi-párt — mint már megírtuk — napokban tartotta jelölt gyűlést Bálint Dániel nagytermében. Több mint 5—600 ember jelent meg a gyűlésen, s a közeli falukból impozáns menetben, zászlókkal vonultak fel a választó polgárok. Ugron Zoltán elnök megnyitván a gyűlést, egyhangulag Gyárfás Endre nagybirtokost kiáltották ki képviselőjelöltül, újpárti programmal. A jelölt után 100 tagu küldöt-

ség ment élén Orosz Lajos nagybirtokossal. A jelöltet megjelenésekor szűnni nem akaró éljenzéssel fogadták, mire Gyárfás elmondotta programbeszédét. Igen természetesen a hatalom is képviseltette magát: szuronyos darabtaival. Nem elég, hogy az itteni csendőrök felvonultak a gyűlés színhelyére, hanem még a közeli falvak őrséi is be voltak rendelve. Dolguk azonban nem akad, s gyűlés után távoztak. A gyűlést bankett követte, mely bele nyúlt a késő esteli órákba.

Ellenzéki szónok — kormánypárti banketten.

A székelykeresztúri választókerület szabadelvűpártja a napokban tartotta a Valter-féle vendéglőben jelölt-gyűlést. Elnökkölt: **Pálffy Dénes** nagybirtokos, a ki bejelenti, hogy **Orosz Lajos** a pártból kilépve üresedésbe jött az alelnöki hely, miért is kéri egy új alelnök választását. A gyűlés alelnöknek: **Ujvári Mihály** tanítóképző intézeti igazgatót, egy kipróbált mamelukot választotta meg. Képviselőjelöltül Dániel Lajost kiáltották ki, a ki után küldöttség ment. A jelölt megjelenén dr. Szóiga Ferenc tanár üdvözölte, mire Dániel Lajos válaszként a gyűlést bankett követte, melyen részt vett dr. **Viola Sándor ügyvéd, ki mint ellenzéki ember tételtől-tételre cáfolta meg Dániel állításait** a melyeket Tisza István miniszterelnök üdvös kormányzására vonatkoztatott a jelölt. Rendezés nem történt; a gyűlés rendben eloszlott.

A katonaság ellen!

Még ki sincs tűzve a választás napja s már is e hó 7-én este különvonattal tőzsgyökeres oláh katonákból álló század érkezett városunkba Brassóból. A lakosság között óriási elkeseredést szült a század megjelenése, s némelyek a kikhez a századot elszállásolni akarták, **megtagadták a katonák befogadását**, azt mondván:

— A ki ide hozatta őket lássa is el szállással meg élelemmel.

Furesa kilátásaink vannak a jövőre nézve.

Megugratták Beksicsét.

Tudósítónk írja: **Sepsiszentgyörgyön** a szabadelvűpárt képviselőjelöltő nagy gyűlésen negyven tizenhárompróbás mameluk a csaknem 600 választó nevében kijelölte Beksics Gusztávot. Részint a megjelenetek csekély száma, részint a száználmas vergődés, a melylyel a legelőben levő választási pucis hírek ellen tiltakoztak, bizonyították, hogy a mindig mindenkinek bizalmat rebegő mamelukhad veszedelmét érzik. Ugyanis újpárti programmal dr. Bene István ügyvéd lép fel Beksics ellen s a jó előre alaposan felkészült Bene-párt a biztos győzelem minden kilátásával megy a harcba. A megriadt kormánypárt máris mozgósítja a régi kipróbált fegyvereket, a presszió dolgozik, de mindhiába. A polgárság meggyűlölte a rég nyakán ülő korrupt hadat s azt most a választáson biztosan szétugratja. **A mint hírlík, Beksics le sem jön a kerületbe se beszámolni, se programbeszédet tartani, mert — régebb úgy mondta — ha ellenjelöltje akad, váratlan bukását nem várja be s visszalép. Ha Beksics visszalép, dr. Bene István megválasztása a lehető legbizonyosabb. Az újpárti pro-**

grammbeszéd és népgyűlés vasárnap, e hó 15-én lesz.

Hírek Szamosujvárról.

A szamosujvári szabadelvű párt f. hó 10-én tartotta meg alakuló gyűlését, melyen mindössze 20—30 hivatalnok vett részt. A gyűlésen egy 15 tagu végrehajtó-bizottságot választottak és pedig párthívek hiányában nagybirtokosok az ellenzék legteljesebb tagjai közül, kik mély megbotránkozással utasították vissza ezt a kétes értékű tisztséget. A kormánypárti jelölt személyében véglegesen még most sem tudtak megállapodni. Legujabban **Gorove Lászlót** kérték fel a jelöltség elfogadására, ki azonban — értesülésünk szerint — a jelöltséget nem hajlandó elfogadni. A hivatalos körökben nagy a lehangoltság, mert a szamosujvári kerület a kormánypárt részére biztosan elveszett. Az egyesült ellenzéki párt rajongó szeretettel veszi körül képviselőjelöltjét, **Dániel Lászlót**. Tegnapi impozáns faklyászenét rendezett tiszteletére, mely alkalommal az üdvözlő beszédet dr. László Márton ügyvéd tartotta.

Ujabb jelölések.

Marosujvárott az egyesült ellenzék Gazda Kálmán nagyenyedi ügyvédet jelölte. A szabadelvűpárt gróf Bethien Sándort lépteti fel.

A **kovásznai** kerületben dr. Sebest Dénest léptette föl az ellenzék. A **dési** kerület egyesült ellenzéki párti választói a disszidens gróf Dessewffy Aurélt jelölték.

A **bethleni** választókerületben Déry Zoltán, a vármegye volt főispánja fog föllépni ellenzéki programmal.

Déván a szövetséges ellenzék a disszidens gróf Thoroczky Miklóst kiáltotta ki jelöltnek.

Krónika.

Aktuális urak.

A volt képviselő.

Volt nekem immunitásom
Még tegnapelőtt,
A teremőr köszönt nekem
S letegeztem őt.
Rosenberggel te-tu voltam,
Gajárnyak udvaroltam...
Mig ma vagyok közönséges
Tekintetes ur.

A jelölt.

Minden osztályt négyszer jártam,
Mert ur volt apám
S az anyámról százezer hold
Maradt én reám.
Kártyáztam, lóversenyeztem,
Asszony és ló lett a vesztetem...
Mit tegyek?... Füllépek s leszek
Ejh!... nagyságos ur.

Az új báró.

Németföldről jött az ösöm
És gyárt vett itt,
Egy kicsit csalt, uzsorázott,
S „gründolt” egy kicsit.
A mig én a pártkasszába
Fizettem Tisza javára,
És ezért lesz minden fiam
Méltóságos ur.

A miniszter.

Földig hajolnak előttem,
Mert nagy ur vagyok,
Homlokomon a lángésznek
Dicsfénye ragyog.
Nyakig frázisokban járok;
(S titkon gyenge lábom állók)
Félek, nem leszek sokáig
Én kegyelmes ur.

A választó.

Dolgozom reggeltől estig,
Adót fizetek,
Van gyermekem, van családom ...
Isten tartsa meg.
Am az urak rám se néztek
És csak mostan nőttem én meg
S az utcán bókolva mondják:
Ah! ... szavazó ur ...

Az igazi ur.

Mit nekem a politika,
Mit a honhaza,
Eltartanak a földjeim
S nem jövök haza.
Párisban, Londonban élek,
Még Rothschilddel sem cserélek,
Mert olyan ur nincs a földön,
Mint a magyar ur!

-r.

**Hivatalos presszió
Kolozsvárt.****Korteskedés minden vonalon.**

- Saját tudósítónktól. -

- január 11.

A küszöbön álló országgyűlési képviselő választások alkalmából, — eddig ismert alakjánál is hatványozottabb szemérmelenséggel — korteskednek a kormányparti jelöltek mellett a hivatal-vezetők. — Teljesen feltámadott a régi arcátlan korrupciós választási rendszer, melylyel a néhai Tisza Kálmán tizenöt évig nyomta el az államhivatalnokok politikai nézetét. A vén Tisza uralma után részben felszabadultak az államhivatalnokok a politikai lidércnyomás alól. Széll Kálmán alatt már Győr, Nagyvárad, Debrecen, Miskolc, Székesfehérvár, Pécs, Szabadka, Zenta, Szeged az állami hivatalnokok segítségével juttatták diadalra az ellenzéki jelölteket.

Tisza István, — akiről Bethlen Bálint gróf nagyon helyesen jegyezte meg Marosvásárhelyen, hogy: *bolond, mint Nero és örült, mint Caligula*, — most apjánál is cinikusabban akarja szavazógépekké aljasítani az állami tisztviselőket. — Természetesen lázasan mozgósították az illető hivatali főnököket, hogy vissza szerezzék a fent felsorolt ellenzéki városokat. De a volt kormányparti városokban is működik már a presszió.

Lám Kolozsváron éppen a gyalázatosan elnyomott vasutasok között akarnak a hivatali főnökök ilyen módon érdemeket szerezni. *Biztos értesülésünk szerint a fűtőházi főnökség és az üzletvezetőség fejei aláírási iverekkel, becsület-szöveggel és fenyegetéssel akarják a tisztviselőket és más alkalmazottakat szavazatait a kormányparti jelölt részére megnyerni.* — Tudjuk, hogy a vasutasok, — akiket a kormány áprilisban példátlan durvasággal nyomott el, mikor jogos kérésükkel hozakodtak elő, — vissza utasítják ezt a hallatlan pressziót. — Eddigi hallomásunk szerint az erdőigazgatóság személyzetének szavazatát is hasonló módon akarják megnyerni Feilitzsch részére.

De vidékről is írják, hogy Désen Schöffmann Imre pénzügyigazgató,

akit ott „Bimbó“ néven ismernek, hivatalának szavazóit különféle agyafurt nyomással, fenyegetéssel és megfélemlítéssel igyekeznek a kormányparti jelölt támogatására rábírni. A dési állami tisztviselők azonban az erőszakoskodó hivatalfőnököknek már megadták a kellő önérvényes választ, amikor egy bizalmas értekezleten kimondották, hogy *Dániel Tiborra semmi szín alatt sem szavaznak.* E határozathoz, még azok is hozzájárultak, kik máskor leszavazták a kormánypart jelöltjére.

Az önérvényes dési tisztviselők példáját valószínűleg más városokban is követni fogják kollegáik.

Gyermekbűn.**Zsarolási kísérlet Prielle Kornélia ellen.**

- Saját tudósítónktól. -

Budapestről írják: Ma reggel egy 14 évesnek látszó fiú csöngetett be Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház agg művésznőjének Vas-utca 8. szám alatti lakására és átadott a művésznőnek egy levelet, a mely szövege így hangzik:

Az anarchista-szövetkezet vezéréitől.

Nagyságos asszonyom!

Bocsánatot kérünk alkalmatlankodásunkért, de felhívjuk figyelmét, hogy mi rablóbanda tagjai vagyunk. Kérjük, hogy 30 forintot ezen fiúnak kopertában átsszolgáltasson, de minden feltűnés nélkül, mert ha nagyságos asszony vonakodnék átadni, ott termünk és akkor nincs aki ott lesz és ellenszegülne. Rögtön kivégzünk mindenkit.

Prielle Kornélia rémülten mutatta meg a levelet az éppen nála időző Pozsgai Kálmán irónak, a ki magára vállalta, hogy leleplezi az „anarchista szövetkezet vezérét.“

— Ki küldte a levelet? — fordult a gyerekekhez, a ki a hosszú várakozás alatt már szepregni kezdett.

— Négy ur — mondta a fiú.

— Hát gyere velem, majd beszélék azzal a négy urral.

Azzal fűlönfogta a fiút s lement vele az utcára. A szomszéd kapu alatt aztán megtalálta a „négy urat, úgy is mint anarchista szövetkezetet“ egy tizenhét esztendőssuhanc személyében. Azt is fűlönvön ragadta s a küldőncel együtt átadta egy rendőrnek, mire az egész társaság a főkapitányságra vonult. Ott mindenekelőtt megállapították, hogy az anarchista-szövetkezet küldőnc tagját Schillerwein Jánosnak hívják, 14 éves és köfaragóságged, a „falazónak“ pedig Ihar József a neve, 17 éves facér pincér. Ihar halgatták ki először.

— Tréfa, nagyságos kapitány ur, az egész. A Schillerwein dicsekedett, hogy őt még sohasem vitte be rendőr. Hát én meg akartam mutatni neki, hogy én be tudom vitetni. Így olvastam ezt az „Amerikai fekete kéz“ című regényben.

— Hát a 30 forinttal mi van?

— Nekünk nem kellett. Mit csináltunk volna vele?

Schillerwein, a küldőnc azonban a társa gyilkos pillantásai dacára is bevallotta, hogy bizony pénzt akartak. Azért választották ki éppen Prielle Kornéliát, mert arra számítottak, hogy az idős hölgyet egyedül fogják találni. A két ifju zsarolót letartóztatták.

AZ EGYHÁZ.

Egyházközségi ügyész. A kolozsvári izraelita orthodox hitközség a napokban közgyűlést tartott, a me-

lyen az Amerikában elhalálozott dr. Gyalui Bernáth Albert helyébe tiszteletbeli ügyész dr. Grün A. Lipót kolozsvári ügyvédet választották meg.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

Sikkasztó postatiszt.**Kifosztott pénzeslevelek.**

- Saját tudósítónktól. -

- jan. 10.

Budapesti tudósítónk mai táviratában ismét egy olyan nagyobb sikkasztásról értesíti lapunkat, a melynek tettese *postatiszt*.

Alig mulik el hét, hogy a hirlapok bűnügyi krónikájába bele ne kerüljön egy sikkasztó postás. De még nagyobb azoknak a postásoknak a száma, kik kikerülnek a bíróságok büntető kezét s kisebb sikkasztásokért csupán csendes felfüggesztéssel bűnhődnek.

E szomorú statisztika részben a kelőleg ellen nem őrzött anyagkezelésnek, részben pedig a hivatalnokok és szolgák silány doációjának tulajdonítható.

Tóth, Micsinai, Prikánszky s a többi hirhadt postás sikkasztók is csak e miatt nyultak az állam pénzéhez.

Itt volna az ideje annak, hogy különösen a pénzes küldemények elkallódását szigorubb ellenőrzéssel tegye lehetetlenné a posta vezetőség s egyben javítaná is a tisztviselők és szolgák silány fizetését.

A legújabb eset tettese *Perlmutter* Abraham nem magyar, hanem osztrák postatiszt, a ki Bécsben szolgált, a mi azt mutatja, hogy a Lajtán túl is sikkasztják a posta pénzét.

A bécsi postatiszt három darab *tizenötezer koronát* tartalmazó pénzes levelet sikkasztott el s a mikor rájöttek a kárra, Perlmutter már elűnt. A bécsi rendőrség azt hiszi, hogy a sikkasztó postás Budapest felé vette az útját.

Apponyi ünnepeltetése Zsolnán.

Budapest, január 10. (Saját tud.) Zsolnáról táviratozzák, hogy *Apponyi* Albert gróf, *Szmialovszky* Valér társaságában, aki programmbeszédét tartotta, Zsolnára érkezett. Először *Szmialovszky* beszélt, utána *Apponyi* Albert gróf hosszabban indokolta pártjának a Kossuth-pártba való belépését. *Apponyi* beszéde óriási lelkesedést keltett s a kitűnő politikust állandóan lelkesen ünnepelte a város lakossága. Nagy felháborodást keltett az a perfid eljárás, hogy a kormányparti szállótulajdonosok nem engedték át helyiségüket a gyűlés megtartására, s ezért a függetlenségi párt a gyűlést a főreáliskola hatalmas tornatermében tartották meg.

Port-Artur kapitulációja.

Budapest, január 10. (Saját tud.) Csifuból táviratozzák: Nogi tábor-

nok a japán tisztekhez lelkes beszédet intézett, amelyben kijelentette, hogy *Port-Artur* most már örökre a japán nemzet tulajdonát fogja képezni.

Körber panamája.

Budapest, jan. 10. (Saj. tud.) A bécsi *Zeit*-ban botrányos teleplezés jelent meg. A nevezett lap szerint *Körber* több bécsi pénzembernek azt az ajánlatot tette, hogy a kormány titkos sajtó alapja számára fizessenek 500.000 koronát, s ebben az esetben a főrendiház tagjává lesznek kinevezve. Többen bele is mentek az üzletbe, így *Guthmann* Vilmos lovag, a bécsi szénkirály, és *Mautner* Gyula a tőzsdetanácsos, a kik le is tették a pénzt. *Körber* azonban időközben megbukott, s a bosszus fizetők nyílvánosságra hozták a dolgot.

József főherceg — haldoklik.

Budapest, jan. 10. (Saját tud.) *József főherceg* állapota válságos. *Haldoklik; katasztrófától tartanak.*

Az új vasutigazgató.

Budapest, jan. 10. (Saját tud.) *Ludvigh* Gyula utóda *Csóke* Ferenc miniszteri tanácsos lesz. A kereskedelmi miniszterium elnöki osztályát *Lers* Vilmos fogja vezetni.

Perczel Dezső jelölése.

Budapest, jan. 10. (Saj. tud.) A bonyhádi választó kerületben a szabadelpvűpárt tegnap népes gyűlést tartott, a melyen egyhangulag újból *Perczel* Dezsőt jelölték. *Perczel* küldöttségileg hívták meg a gyűlésre, a hol nyomban megtartotta programbeszédét. Mentegette a november 18-iki eseményeket és véggezte *Luther* szavaival:

- Nem tehettem másképp.

A BUDAPESTI KÖZLÖNYBŐL.

— Áthelyezés. A m. kir. igazságügy-miniszter *Pleske* Béla fogarasi járásbíró-sági irnokot a kovásznai, *Benedek* József kovásznai irnokot a fogarasi járásbíró-sághoz, a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kozmáné* Sára Anna kackói tanítónőt a marosludasi elemi iskolához helyezte át. — Pályázat. A nagyszombati adóhivatalnál adótiszt, a marosvásárhelyinél adótiszt állásokra két hét alatt. A huszti járásbírósnál irnoki állásra négy hét alatt.

NAPLO.

- Hírek. -

Ehrlinger Lajos meghalt.

- Saját tudósítónktól. -

Egy végtelenül rokonszenves, népszerű embershalálról kell hirt adnunk e sorokban. *Ehrlinger* Lajos városi tanácsos elhalálozásáról, a mely minden körben általános részvételt keltett. A fiatalon elhunyt tanácsos egyike volt azoknak, kik elmondhatják magukról, hogy senkinek nem ártottak és nem szereztek maguknak egyetlen egy ellenséget se életükben. *Ehrlinger* 1889-ben került Kolozs-

vár városához, mint árvaszéki jegyző. 1893. november 16-án árvaszéki ülőknek helyettesítette a főispán, majd az 1894 évi februári közgyűlés rendes árvaszéki ülőknek választotta meg a tevékeny férfit, a ki teljesen hivatásának élt és miudazokkal megkedveltette magát, a kivel csak az élet összekötötte. — 1901. évben gazdasági tanácsossá választották meg, a dr. Szabó Gyula helyére és új hivatalában is mindig megfelelt a reábizott munkakörnek, mindaddig, míg meg nem támadta egészségét a veszedelmes betegség, a mely végtelen szenvedések után megölte. Egy évig feküdt a veres kereszt kórházban, a hol dr. Brandt József ápolta különös gondnal és sseretettel. Kétszer is megoperálta, de a menthetetlen kór ellen nem tudott enyhét, gyógyulást nyújtani a szenvedőnek, a kit tegnap délelőtt váltott meg a halál kínos és hosszas szenvedéseitől.

A város kegyelettel adózik az elhunyt emlékének. Koszorut helyez ravatalára, diszshelyet ad, sírkövet állít és az elhunyt édes anyjához és testvéreihez részvétlevelet küld. A család a következő gyászjelentésben tudatja Ehrlinger elhalozását:

Alólírottak, valamint a közeli és távoli rokonok nevében bánatos szívvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett fiu, illetve testvér Ehrlinger Lajos városi tanácsos, életének 40-ik évében, hosszas és fájdalmas szenvedés és a halotti szétszéledés áhítatos felvétele után, folyó hó 10-én d. e. 10 órakor megszűnt élni. Hült tetemei folyó hó 12-én d. u. 3 órakor fognak a köztemető halottas kápolnájából a róm kath. egyház szertartása szerint eltemettetni; lelkéért pedig a szentmise áldozat f. hó 13-án d. e. 10 órakor fog a Mátyás király-téri templomban az egek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Kolozsvárt, 1906. jan. hó 10-én. özv. Ehrlinger Ferdinándné szül. Uhl Mária, mint bánatos édes anyja, Gábor, Ferencz, József, Róza, mint testvérei.

Megtámadott kolozsvári kereskedők.

— Saját tudósítónktól. —

Veszedelmes kalandban volt része két kolozsvári kereskedőnek az elmúlt napokban, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A dési vásárról jöttek hazafelé Székely Tivadar és Kovácsik Lipót rövidáru kereskedők egy árukkal megrakott szekeren. A midőn azonban Nagykölködöt elhagyták, úgy éjjel tájban a Kisjenő felé vezető uton 8—10 bekormozott arcu alak rohant a szekérhez és megtámadva a mit sem sejtő utasokat, az árucikkeket dézsmálni kezdték. A kereskedők azonban nem veszítették el jelenlétüket és hogy támadóikat elijeszessék a maguknál hordozott revolverekből több lövést tettek a levegőbe. Az utonállók erre megijedtek és elillantak. Az egyik kereskedő azonban utánuk szaladt és az éjjeli támadók egyikéről a szűrtét lerántotta és ezt átadta a kolozsvári rendőrségnek, a mely megindította a nyomozatot. A vizsgálat

aztán felderítette az ismeretlen rablók kilétét. E szerint a tettesek kisjenői földművelők mindannyian és vezetőjüket, a kitől a szűrt mint bűnjelt elfogták a kereskedők — Tatár Gligornak hívják. Legnevezetesebb a dologban az, hogy Tatár a ki a támadást vezette fizetést huz a kisjenői községi pénztárból, mint — éjjeli őr.

* A kolozsvári választások.

A kolozsvári képviselőválasztások idejét és módját tegnap állapította meg a város tanácstermében a központi választmány. Dr. Esterházy László főjegyző indítványára kijelölték a választási helyeket, megalakították a választást vezető bizottságokat, megállapították a választás idejét és általában megtették minden szükséges intézkedést, a melyek a képviselőválasztások zavartalan és békés lefolyását biztosítják. A választás napja mindkét választókerületben: **január 26.** (csütörtök). Az első kerületi választók az Unió-utcai **Vigadóban**, s a vármegyeházban — a második kerületi választók pedig a város közgyűlési termében és az anyakönyvi hivatal helyiségében fognak leszávozni. Az első kerületben dr. **Kolozsvári Sándor** egyetemi tanár vezeti a választást, a ki egyszersmind az első szavazatszedő küldöttség elnöke is. A második szavazatszedő küldöttség elnöke dr. **Czikmántori Ottó** ügyvéd. Helyettes elnökök: Dr. **Sárkány Lajos** és **Böhm Mihály**. A második kerületben dr. **Lukács Adolf** egyetemi tanár a választási elnök, a ki egyszersmind az első szavazatszedő küldöttség elnöke is. A második szavazatszedő küldöttség elnöke: **Pollák Lajos** máv. felügyelő. Helyettes elnökök: dr. **Széchy Ákos** és **Pokoly József**. Választási jegyzők az első kerületben: dr. **Kozma Endre** és dr. **Jeszenszky Gyula**, a második kerületben **Féder Ottó** és **Balázs K. József**. Végül meghatározták, hogy az egyes tizedek milyen időközökben fognak szavazni. A központi választmány intézkedéseiről különben a közönséget hirdetmény útján fogják értesíteni.

* **Szobrot Kossuthnak**. A Kossuth Lajos szoborbizottság e hónap 12-én (csütörtökön) délután 5 órakor tartja meg a Városháza tanácstermében havi ülését dr. Kossutány Ignác elnökle alatt.

* **Szociálista jelöltek Kolozsvárt**. A szociálisták országszerte több mint száz kerületben állítanak képviselőjelölteket, mert a választási mozgalmak alatt hathatósabban vélnék politikai hitvallásuknak propagandát csinálni. Kolozsváron **Welter Jakab** ismert és **Buchinger Manó** kevésbé ismert szociálista agitátorokat léptetik fel. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári szociálista szer-

vezet tagjai közül **Müller Gyula**, **Klein Jakab** és **Tatai Gyula** lépnek fel, mint jelöltek erdélyi kerületekben.

* **Halálozás**. **Tessitori Erminió**, kolozsvári szobrász, a ki idegen országból telepedett le közénk és az elmúlt évben magyar állampolgárságot is nyert, — tegnap a sebészeti klinikán elhunyt. Temetése ma délután fog megtörténni.

* **Vizsgálat a rendőrségnél**. Megírtuk, hogy **Kacsó Dénes** kolozsvári közrendőr, a ki hat évig szolgált a rendőrségnél — elhalálozott. Egyik kolozsvári lap a halálhírhoz kommentárokat fűzve úgy tüntette fel **Kacsó** halálesetét, mintha a rendőr élete egyik altiszt lelkiismeretlenségének lett volna az áldozata. Erre az ügyre vonatkozólag a rendőrség most a következő felvilágosítást bocsátja közre:

Kacsó Dénes volt városi rendőr elhalálozása alkalmából a helyi sajtó egyik organuma nyomán az a hír jutott forgalomba, mintha az elhunyt rendőrt közvetlen felelőse betegsége dacára is szolgálatára kényszerítette volna. Eltekintve attól, hogy ez állítás már az eddigi adatok szerint sem látszik olyanoknak, a mi alappal bírna, — a főkapitány az eset részleteinek beható megismerése végett sürgős vizsgálatot vezetett be.

* **Terner Adolf ünneplése**. Dr. **Terner Adolf** nyugalmazott egyetemi tanár tiszteletére tegnap este kartársai és jóbarátai társas vacsorát rendeztek a New-York szálló éttermében. Az ünnepeletésre az időszerűséget az a napokban leérkezett királyi kézirat adta meg, a mely dr. **Terner Adolfot** és törvényes utódait a magyar nemességgel tüntette ki.

* **Eljegyzés**. **Báró Bánffy Endre**, az erdélyi arisztokrácia rokonszenves ifju tagja eljegyezte **vásonkeői Zichy István** szép leányát: **Józefint**.

* **Egy régi bűnös**. A séaléri padon ittas állapotban tehetetlenül fetrengve találtak meg tegnap a rendőrök **Liska Józsefet**, a kolozsvári közbiztonságnak ezt a félelmetes alakját, ki már több ízben volt büntetve és jelenleg is két évi időtartamra van kitéve Kolozsvárról. Egy női télikabátot és főuri címezzel himzett zsebkendőket találtak nála és vallatni kezdték, hogy mi módon jutott a lopott dolgok birtokába. A kabát gazdáját, **Rácz Antalné**t, azonnal megnevezte és beismerte, hogy a kabátot tényleg ő lopta el. A zsebkendő lopást azonban felháborodott önéreztetere hivatkozva kerekelt letagadta:

— Kérem a zsebkendők a kabát zsebben voltak, nem lophattam más helyről, csak **Ráczné**től.

A rendőrtisztviselőnek azonban gyanusnak tetszett az eltagadás, mert a zsebkendők monogramja egy kolozsvári bárói nevet jelzett. A tolvaj azonban megmaradt tagadása mellett következetesen és a rendőrtisztviselőnek arra a kérdésére, hogy melyik zsebben voltak a zsebkendők elrejtve, azt felelte, hogy a kabát belső zsebében. Az már aztán, hogy a bűnjelt képező kabátot előhozták és rajta egyetlen-egy zsebet se találtak, — **Liska József** privát szerencsétlensége, a mely most még azzal tetőződik, hogy egyelőre tartóztatták és intézkedtek, hogy a kolozsvári tolvajbandának ezt a régi hírhedt tagját örök időre kitiltsák Kolozsvárról.

* **A mentőknek!** Tegnap délután egy ismeretlen urinő jelent meg a kolozsvári mentők központi állomásán és száz koronát adott a humánus egyesület céljaira. Az ismeretlen urinő egy díszes asztalterítőt készített, melyet kisorsolt s az ajándékozott száz korona e sorsolásból bejött összeg.

* **A munka áldozata**. Egy szerencsétlenül járt embert hoztak be tegnap Kolozsvárra, a kórházba: **Kaján Tódort**, a ki a gyalui hevasokban levő erdőségben a fák kivágásával kereste kenyereit. Vigyázatlansága folytán azonban tegnap, a midőn fákat irtott az erdőben, egy hatalmas szál fa reá zuhant és kettétörte a jobb lábát. A klinikán azonnal gipszbe tették **Kaján Tódor** eltört lábát és gondos ápolásban részesítik a rosszul járt favágót, a ki szegény családos ember.

* **Tűz egy istállóban** Tegnap éjjel 11 óra után a telefonon üzenet jelentettek be a rendőrségnek, a mely nyomban intézkedett a tűzoltóság kirendelése iránt. A tűz **Kozma András** péknek **Árpád-utca** 8-ik szám alatti udvarán ütött ki az istállóban, a melyet valaki gondatlanságból vagy haragból meggyújtott. A kivonult tűzoltóság azonban elejét vette minden veszedelemnek.

* **A brassói magyar kaszinó** — mint tudósítónk írja — f. hó 7-én tartotta az általános közgyűlés előtt utolsó választmányi gyűlését a választmányi tagok élénk részvétele mellett. Az előterjesztett jelentésekből kitént, hogy e nagyhivatásu magyar egyletnek 250 rendes tagja van. Több mint 50 lapot és folyóiratot járát. A múlt évben is 200 korona értékkel gyarapította szép könyvtárát, a melyben nem csak szépirodalmi, hanem tudományos könyvek is vannak nagy számmal. Az egyletnek mintegy 12 ezer korona értékű vagyona van. A folyó évi költség-előirányzat mérlege pedig 800 korona többletet tüntet fel, tehát az egylet konszolidált anyagi viszonyok között él. E hó végén, a megtartandó közgyűlésen a titkár, gazda, igazgató és 9 választmányi tagsági állás kerülnek betöltés alá. A közgyűlés elé nagy érdeklődéssel néz a kaszinó, de tekintettel az egyesület kebelében lévő egyetértésre, hinni lehet, hogy az állások a legnagyobb megelégedésre fognak betölteni.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

- Január, 14. Művészbál, New-York.
 „ 14. Iparosok háziestélye, egyleti helyiség.
 „ 21. Megyei piknik, Megyeháza.
 „ 28. Piros kalikó-estély.
 Február 4. Tiszti-estély, New-York.
 „ 11. Városi tisztviselők hájja, Vigadó
 „ 11. Református diákbál, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.
 „ 18. Bírósági piknik, New-York.
 Március 4. David Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

SZINHÁZ

Heti műsor.

Szerda: Az emigrans, I-őr.
 Csütörtök: Az emigrans.
 Péntek: Az emigrans.
 Szombat: III. Richard.
 Vasárnap d. u. Faust.
 Vasárnap este: Goldstein Számi.

Főszerkesztő: **DR. ÓVÁRI ELEMÉR.**

Felelős szerkesztő: **SZÁSZ ÖDÖN.**

Kiadó: „NAPLO“ hirlapkiadó-vállalat

Jdegenek naplója.

Kik érkeztek tegnap Kolozsvárra?

New-York szálloda: Weisz Márton k. utazó Nagyvárad, Vajta Jenő jogszigorló Zombolya, Révész Béla utazó Arad, Bretán Miklós szállodás Vajdahunyad, Spitzer Ernő utazó Budapest, Aczél Marcel utazó Budapest, Szalai Dezső kárbecslő Budapest, Günsberger A. birtokos Terebezd, Berger Rezső utazó Bécs, Schwarcz Bertalan utazó Miskolc, Koruhaber Adolf m. kir. alezredes és neje Csikszereda, Hecht testvérek keresk. Budapest, Horváth A. jogh. Nagybánya, Dékány Imre mérnök N.-Somkut, Kiss Ágoston jogh. Szamosujvár, Vaska Gyula és leánya birtokos Zsibó, Csorbíts László bányagazgató és neje Egeres, Körösy István m. kir. százados Marosvásárhely, Jaspe Charles kereskedő Casalogne, Espagne, Bottyánszky Pál jogsz. B.-Csaba, Komlós Arnold utazó Budapest, Kopiti L. utazó Budapest, Laipnig Alfréd ügyvj. Temesvár, Klein Frigyes ügyvj. Temesvár, Kiss Sándor m. kir. százados Brassó, Nemes Ede m. kir. ezredes Nagyszében, Heimann Simon utazó Budapest, Wohlheim Ignác utazó Budapest, dr. Fried Vilmos ügyvéd Budapest.

Központi szálloda. Szilágyi Tamás birtokos Sz.-Földvár, Trücs János utazó Bécs, Ferenczi Béla és neje, Erdész-Beszterce, Gr. Lázár és neje, birtokos, Dávid Elemér ügyvéd Nászód, Schubert József m. k. h. főhadnagy Beszterce, Zakariás Imre joghallgató Erzsébetváros, Szilárd Ferenc intéző Budapest, Winkler Antal utazó Bécs, Alvinczi Béla utazó Bécs, Csiki Zakariás utazó Bécs, Gellért József utazó Bécs, Glancz József utazó Budapest, Kabos Samu és neje, kereskedő M.-Vásárhely, Heimann Samu utazó Budapest, Kalmádi Sándorné Budapest, Teuler Samu utazó Nagyvárad, Lőrinczi Rezső mérnök Pancsova.

Panonia Feszt-szálloda. Lipovics A. utazó Budapest, Pap Mózes és neje vasuti hivatalnok Szászrégen, Szentiványi Gyula földbirtos Farnos, Kerényi Dezső utazó Budapest, Kerényi Antal utazó Budapest, Fenyő Imre utazó Budapest, Ormos Arnold utazó Budapest, Veinberger Sándor utazó Budapest, Csanádi Török Gerő utazó Budapest, Rubinstein N. utazó Budapest, Zentai Leó jogszigorló Kovászna, Nagy Gyula jogász Kovászna, dr. Istváni Gyula Budapest, ifj. gróf Teleki József Fehérszék, gróf Török Sándor Prága, Fenyő Béla utazó Budapest, Lukács Dániel utazó Budapest.

Biazini szálloda. Madarász F. miniszter. számtiszt Budapest. Gáll Albert birtokos Szilvás. Nagy József ügyvédjelölt Debreczen. Wörös Tibor m. kir. honvéd-örnagy Beszterce. Ifj. Laszi József ügyészségi megbízott Temesvár. Ribiczey Kálmán joghallgató Nyitra. Kelcz Wincke százados és neje Dész. Dr. Polgár Péter Budapest. Kröger János számvevő Budapest. Tóth Sándor csendőr-hadnagy Topánfalva.

NYILTTÉR

Reggelig nyitva.

A Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjjel után

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávész.

Reggelig nyitva.

1500 koronát kereshetnek meg havonként intelligens, jó felépítésű egyének (nők is) egy nagyszabású irodalmi vállalat terjesztésével. Korvin Mátyás Erdélyi könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt Deák Fer.-u. 21.

OSZI ALBERT

ékszer és óra nagyraktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltnak. ==

A NAPLO telefonszáma

Szerkesztőség: 503.

Kiadóhivatal: 379.

REGÉNY.

A két vérfolt története.

Bűnügyi elbeszélés.

Irtá: A. Conan Doyle. 15

A mi ezután történt, az olyan mint valami rettenetes álom. Egy látományom volt, egy sötét, örült arc, egy női hang, mely franciául rikácsolt. — Nem hiába vártam. Végre, végre együtt találtam vele! Vad küzdelem volt. Láttam Lucas kezében a széket, a nőben egy kés villogott. Elrohantam a borza-

lom színhelyéről, haza futottam és csak másnap reggel az újságból tudtam meg a borzasztó eredményt. Ezen az éjszakán boldog voltam, mert meg volt levelem és nem látam még előre, hogy mit hoz a jövő.

Csak másnap reggel jöttem tudatára, hogy egy nehézség helyébe más jött. Férjemnek aggodalma a papír elvesztése fölött, szivembe nyilalott. Alig tudtam megállni, hogy lábaimhoz ne térdeljek és meg ne mondjam, hogy mit tettem. De ez megint csak annyit jelentett volna, mint bevallani a múltat. Ma reggel azért jöttem önhöz, hogy megértem egész nagyságában botlásomat. A mint felfogtam egész valóm abban az egy gondolatban összpontosult, hogy vissza szerzem férjem papírját. Még ott kell lenni a hová Lucas tette, mert már el volt rejtve, mikor az a rettenetes asszony belépett a szobába. Ha nem jött volna be, nem tudtam volna meg, hol a rejték helye. Hogy jussak a szobába? Két nap járkáltam a környékén, de az ajtó soha sem volt nyitva. Mult este egy utolsó kísérletet tettem. Hogy mit tettem, és hogy jutottam eredményre, azt már ön megtudta. Viszsa hoztam magammal a papirt és arra gondoltam, hogy megsemmisítem, mert nem láttam más módot rá, hogy visszajuttassam, ha csak be nem valom férjemnek bűnömét. Istenem, hallom már lépteit a lépcsőn.

A külügyi titkár izgatottan rontott a szobába.

— Van valami újság, Holmes ur, van valami újság? kiáltá.

— Van egy kis reménységem.

— Oh, hála az égnek! Arca felderült. — A miniszterelnök velem reggelizik. Részesülhet ő is reményekben? Acél idegei vannak és mégis tudom, hogy alig aludt e rettenetes eset óta. Jacobs, kérje meg a miniszterelnök urat, hogy jöjjön föl. A mi önt illeti, drágám, attól tartok, hogy ez politikai ügy. Néhány perc múlva csatlakozunk önhöz az ebédlőben.

A miniszterelnök mérsékelte magát, de láttam szeme csillogásán és csontos kezeinek rángatózásán, hogy osztozik fiatal kollegájának izgalmaiban.

— Ugy értettem, hogy valami közölni valója van, Holmes ur.

— Tisztán negatív eddig, — felelt barátom.

— Minden helyen tudakozódtam, a hol csak lehetett és bizonyos vagyok benne, hogy nem kell semmi veszélytől tartanunk.

— De ez nem elég, Holmes ur. Nem élhetünk örökké ilyen kétségek között. Valami véglegeset kell tudnunk.

— Remélem, hogy ezt megkapjuk. Azért vagyok itt. Mennél többet gondolkozom ez ügyről, annál erősebb a meggyőződésem róla, hogy a levél sohasem jutott ki ebből a házból.

— Holmes ur!

— Ha nem lenne itt, most már bizonyosan nyilvánosságra jutott volna.

— De miért vette volna el valaki csak azért, hogy e házban tartsa?

— Én nem vagyok meggyőződve róla, hogy valaki elvette.

— Akkor hogy tűnt el a levelesládából?

— Én nem vagyok meggyőződve róla, hogy eltűnt a levelesládából.

— Holmes ur, tréfái nem időszerűek. Biztosítom róla, hogy eltűnt a ládából.

(Vége következik.)

B. Bak telepen!

A Nádas-fürdő során felparcellázott üres házhelyek vagy 2 szoba, konyha, kamara, kert és vízvezetékekkel felépített házak olcsó törlesztéses kölcsönrel és kedvező fizetési feltételekkel tulajdonjogilag eladóak vagy 1905. július hó 1-től bérebevehetőek. A vasúti átjáró alatti saroktelken több modern uri lakás és két üzlethelyiség 1905 október 1-től bérebevehetőek.

Értekezni lehet

B. Bak Lajosnál KOLOZSVÁRT,
Malom u. 28 sz.

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.

— Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, a Deák Ferencz utca 26 szám a.

A „SZEGEDI VENDÉGLŐ”

összes helyiségei a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva vannak és a t. közönség rendelkezésére állanak. Tiszta magyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira felhívja a t. közönség figyelmét **a tulajdonos.**

Egész éjjel nyitva.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

≡ vízvezetékszerelő üzlet ≡

nyitottam. Elvállalom: fűrdőszobák, szagtalan klotzetek és közkutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapesten, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanyesengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

≡ Egy évi jókarban tartásért: ≡

1 clozett után . 6 korona | 1 földalatti fölzáró fősap
1 kagyló után . 3 korona | után 8 korona
1 közkut után . 5 korona | 1 fűrdő után . 8 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vízvezetékszerelő vállalkozó.

B. BAK SÁNDOR

7 1-20

épület és műlakatos

KOLOZSVÁRT, Malom-u. 28. sz.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Malom-utca 28. szám alatt atyám B. Bak Lajos gyártelepén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden a fémipar körébe tartozó munkákat, u. m.: diszkapukat, baikon-, lépcső- és sirkerítéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb stilszerű kivitelben; továbbá épületvasalásokat, vasfedélszerkezeteket. Butor-diszművasalásokat, műkovácsolt luszterek, lámpák, virág-asztalkák vasból sárga- és vörösrézéből vagy nickelve, adott vagy általam készített rajz szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

Telefon 120.

kiváló tisztelettel

B. Bak Sándor műlakatos.

◆ Rajzzal és költségvetéssel készséggel szolgálók. ◆

Vidéki megkeresésre azonnal válaszolok.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becszerelését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

Olcsó törlesztő kölcsönök!
10, 20, 25, 32, 42 és 50 évre
az Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank

27 1-10 Részvénytársaságnál
KOLOZSVÁRT, Rózsa-utca 1. szám, emelet.

A kölcsönök teljes összegben folyósítatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokra és kolozsvári belvárosi új vagy régiebb építkezési, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50%-a. Vidéki és külvárosi házaknál ha újak az érték 45%-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40%-a adatik kölcsön. *Becsési eljárás helyben díjmentes.* A kölcsönök lebonyolítása gyors és a költségek minimálisok. *Ügynökök fölőslégek,* miután minden szükséges fevilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál az

Magazgatóság.

Hivatalos órák 9-1. — Prospektus kívánatra ingyen!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogotó és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forinttól feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda

mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4- frt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangok. Különleges acélhangu hangversenyharmonikák, saját minták

Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

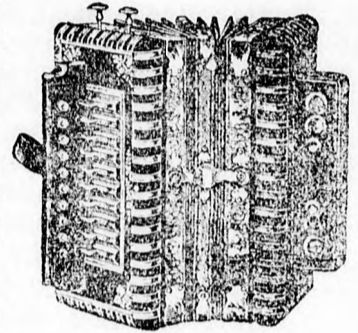
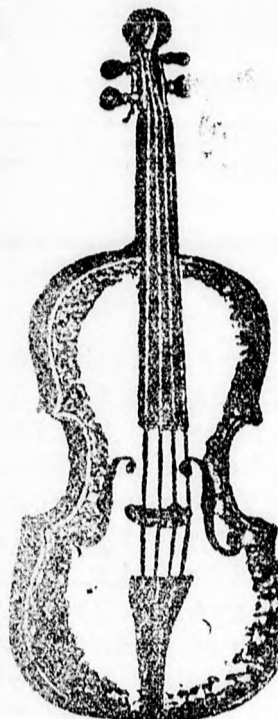
Javítások az összes hangszereken, különleges szaksterű pontossággal, jutányos árban eszközöltenek.

Kezesség minden egyes hangszernél

TÁROGATÓ

rőzsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- frttól teljebb.

Harmoniumok, világ-legjobb gyártmány, 65- frttól teljebb.

Kivitel nagyban és kicsinyben!

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és hérm. küldetik.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Telefon szám 379.

